

politiske, men nu begynder den højtærede Landbrugsminister at hale lidt i Land og sige, at nu ere de ikke mere saa partipolitiske, som de have været før. Begge Dele ere urigtige. Husmandsforeningerne ere politiske, det vil sige socialpolitiske Foreninger, men de ere ikke partipolitiske Organisationer, og de blive heller ikke partipolitiske Organisationer, partipolitiske Vælgerforeninger, som den højtærede Landbrugsminister sagde, fordi der undertiden holdes politiske Foredrag ved Møder, som Husmandsforeninger have indbudt til. Vi have andre statsunderstøttede Foreninger, som i stort Omfang lade holde politiske Møder. F. Eks. vore Sygekasser holde politiske Møder hele Landet over. Næsten alle de politiske Møder, der holdes i den Valgkreds, jeg har den Ære at repræsentere, holdes som Fester i Sygekasser, fordi der saa kommer noget ind til Sygekasserne med det samme. Det er Tradition i min Valgkreds allerede fra før 1895, da jeg blev Kredens Repræsentant, og jeg har gerne medvirket til at holde denne Tradition vedlige, thi paa den Maade kan man samles baade til politisk Drøftelse og saaledes, at man gavner Sygekasserne. Men naar Sygekasser kunne indbyde til politiske Vælgermøder uden at blive partipolitiske Organisationer, kunne selvfølgelig Husmandsforeningerne ogsaa gøre det. Den højtærede Landbrugsminister har ikke holdt sig tilbage, hvor det gjaldt om at tale ved en politisk Sygekassefest. Den højtærede Landbrugsminister har deltaget i de store Sygekassefester i Klosterskoven ved Borup og talt partipolitisk, alt det han formaaede. Derfor er det ogsaa en Selvfølge, at den Omstændighed, at Husmandsforeninger indbyde til politisk Møde, gør ikke Husmandsforeningerne til partipolitiske Organisationer. Men de ere politiske, det vil sige socialpolitiske Sammenslutninger, og de løse en stor socialpolitisk Opgave, den største, som er fremme i Nutiden, nemlig den at hæve Husmandsklassen og Landarbejderklassen op til virkelig Andel i Magten her i Landet, vække dem til statsborgerlig og politisk Interesse foruden at virke for Medlemmernes Dygtiggørelse i deres Fag.

Noget andet er, at de Statsmidler, som disse Foreninger faa, maa de naturligvis ikke anvende til politiske Møder, lige saa lidt som Sygekasserne maa holde politiske Møder for de Statsmidler, de faa. Men der er ikke noget i Vejen for, at Husmandsorganisationerne kunne holde de to Ting afsondrede fra hinanden, at de

kunne modtage deres Statsmidler og anvende dem til de Formaal, som Staten støtter, og ved Siden deraf lejlighedsvis være Medindbydere eller Eneindbydere til politiske Møder, lige saa godt som Sygekasserne kunne holde de to Formaal adskilte. Det glæder mig, at man nu fra Regeringspartiets Side begynder noget mindre stærkt at fremsætte Beskyldningen mod Husmandsforeningerne for at være partipolitiske Organisationer, thi det er mig et Vidnesbyrd blandt alle de andre om, at disse Organisationer have vokset sig saa stærke, at man ikke længer tør udslynge den Slags Beskyldninger mod dem. Thi hvis man turde det, var Beskyldningen lige saa berettiget i dette Øjeblik, som den nogen Sinde har været, idet jeg er vis paa, at de Mænd, som staa i Spidsen for disse Organisationer, ingenlunde ville fraskrive Organisationerne Ret til lejlighedsvis at være Medindbydere til en politisk Fest.

Den højtærede Landbrugsminister sagde her i Gaar: Hvis jeg trænger til et Raad, naar jeg skal uddele de Midler, som komme til mig fra Landbrugslotteriet, skal jeg søge et saadant Raad. Jeg maa sige til den højtærede Landbrugsminister, at der er ingen Mand, der er for klog til at trænge til et Raad, men der er Mænd, der ere saa lidt kloge, at de ikke kunne indse, at de trænge til Raad. Og det maa den højtærede Landbrugsminister forstaa, at han i alle Tilfælde trænger til Raad i denne Sag, thi det vilde være umoralsk, hvis den højtærede Landbrugsminister afgjorde Spørgsmaalet om, hvem Udbyttet fra Landbrugslotteriet, som er indbetalt til Landbrugsministeriet, skal tilfalde, uden at have søgt Raad og Vejledning hos andre. Det vilde nemlig aabne Muligheden for en ministeriel Vilkaarlighed i Fordelingen af disse Midler. Og naar den meget ærede Ordfører spurgte mig, om jeg, naar jeg talte om, at en saadan ministeriel Vilkaarlighed kunde finde Sted, havde sluttet fra mig selv, maa jeg tillade mig dertil at svare: Nej; Hus forbi, gaa tilbage til en Mand, der var Justitsminister før mig, og tænk over, hvordan han var, og om der ikke kunde være Mulighed for, at der kunde udøves ministeriel Vilkaarlighed, naar man gav ham Penge at fordele uden Kontrol fra nogen Side. Det, jeg ønsker og forlanger, er, at Fordelingen af disse Midler skal kontrolleres paa en eller anden Maade, saa at Ministeren ikke kan sige: Hvis jeg trænger til Raad om, hvordan de skulle fordeles, saa vil jeg spørge om Raad, men at han er klar over, at der er en Kontrol med